

RC Monitor

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK VI., ČÍSLO 11

4. červen 2009

neprodejné

Z OBSAHU

Papež na Středním východě, str. 2

Rodina základem společnosti, str. 8

Co po Vsetíně?, str. 12

Bioetika, umění žít a život chránit, str. 15

Tradice Otců

Z knihy „O Duchu Svatém“

od svatého biskupa

Basila Velikého

[kolem 330–379]

Kdo by nepocítil vzpruhu na duši a čímž by nebyla povznesena až k nejvyššímu bytí, když slyší jména, která přísluší Duchu? Vždyť je nazýván Duchem Božím, Duchem pravdy, který vychází od Otce, Duchem přímým, Duchem vladařským a Duchem Svatým. To je jeho nejpřípadnější, přímo vlastní jméno.

K němu se obrací všechno, co potřebuje posvěcení, po něm touží všichni, kteří žijí ctnostně: jeho vanutí jako by jim přinášelo vláhu a pomoc, aby došli k svému pravému a přirozenému cíli.

On je pramenem posvěcení, on je světlem poznání; veškerým duchovním schopnostem jako by dodával přímo své vlastní světlo, aby mohly dojít pravdy.

Ve své božské podstatě je nepřístupný, lze ho však dosáhnout pro jeho dobro. Vše proniká svou mocí, ale sdílí se jen těm, kteří toho jsou hodni. Nesdílí se každému stejnou měrou, ale rozděluje svou sílu podle naší víry. [...]

Duch povznáší srdce, podává pomocnou ruku slabým, pokročilé vede k dokonalosti. Osvěcuje ty, kteří jsou očistěni od každé poskvrny, a ty, kteří jsou s ním ve společenství, proměňuje v lidi Ducha.

A tak jako třpytivá a průzračná tělesa, když na ně dopadne paprsek, sama začnou svítit a vyzařovat, i duše, které jsou nositelkami Ducha a jsou Duchem osvěcovány, stávají se samy duchovními a vysílají na ostatní paprsky milosti.

Přijď, Duchu Svatý

Stále je třeba zvát Ducha Svatého do našich životů

Přijď, Duchu Svatý, voláme zvláště ve dnech, kdy se intenzivně připravujeme na jeho seslání. A přece je přítomen stále a všude, kde je všudypřítomný Bůh, jako láska mezi Otcem a Synem. Jako láska vyznačuje všude, kde působí Bůh, a Bůh všechno dělá z lásky. Z lásky stvořil svět, z lásky poslal na svět svého Syna, aby nás vykoupil. Z Ducha Svatého se Vykupitel počal a narodil se z Panny. Ježíš plný Ducha Svatého dokonil dílo spásy na kříži a odevzdal svého ducha. Sesláním Ducha se zrodila Církev...

A přece je třeba stále znovu zvát Svatého Ducha do našeho života, otevírat se mu, obnovovat se jím, aby se mohla obnovit i tvář země. Ba, dnes potřebujeme jeho působení více než jindy, když mluvíme o světové krizi a zjišťujeme, že hospodářská krize je důsledek krize morální, ta pak důsledkem krize ducha. Kde

chybí láska, vládne smrt. Kde je láska zdeformovaná, obrácená k sobě, oslabená tak, že není schopná oběti, nepředává život, nepřináší naději. Kde chybí Bůh v životě jednotlivce či společnosti, chybí láska, protože Bůh je Láska.

Nejen zbožnost, ale i obyčejná chuť k životu, touha po budoucnosti a racionální pohled na svět, který prožívá nejen krizi ekonomickou, ale i společenskou, nás vede prosbě: *Přijď, Duchu Svatý! Přijď do našich rodin, aby v nich nechyběla láska. Bez ní se rozpadají. Přijď do naší politiky, abychom dovedli dělat zákony, které nedovolí ubližovat bezbranným. Přijď do našeho hospodaření, abychom se dovedli uskrovnit a nežili na úkor budoucích generací! Přijď do našich srdcí, abychom dovedli být šťastní.*

Mons. Jan Graubner,
arcibiskup olomoucký

Sedm darů Ducha Svatého. Pusey House, Oxford

PAPEŽ NA STŘEDNÍM VÝCHODĚ

Benedikt XVI. na Středním východě

Další zprávy z apoštolské cesty Benedikta XVI. do Svaté země (8. – 15. 5. 2009)

Modlitba u „Zdi nářků“

Foto: www.zimbio.com

Pátý den

Celý pátý den svého pobytu ve Svaté zemi strávil Benedikt XVI. v Jeruzalémě. Ráno navštívil Skalního dóm na Chrátové hoře a setkal se s muslimskými vůdci. Skalní dóm je nejstarší mešitou ve Svaté zemi a Benedikt XVI. do ní vstoupil jako první papež v historii.

„Zeď nářků“ se stala druhým cílem papežova programu. Benedikta XVI. tu přivítal tamní rabín. Ten také setkání zahájil recitací žalmu v hebrejštině, na niž navázal papež žalmem v latině. Pak setrval se sepjatýma rukama v tiché modlitbě před zdí. Do ní, jako milióny poutníků před ním, vložil lísteček se svou modlitbou. Stojí na něm:

*Bože všech věků,
při mé návštěvě Jeruzaléma,
Města Pokoje,
duchovního domova židů,
křesťanů a muslimů,
předkládám Ti radosti, naděje a úsilí,
zkoušky, utrpení a bolest
všech tvých lidí na celém světě.
Bože Abrahámův, Izákův a Jákobův,
slyš nářek zarmoucených,
ustrášených, oloupených;
sešli svůj mír na tuto Svatou zem,*

*na Blízký východ,
na celou lidskou rodinu;
Povzbud' srdce těch,
kdo vzývají Tvé Jméno,
aby kráčeli pokorně
po cestě spravedlnosti a soucitu.
„Dobrý je Hospodin k těm,
kdo v něho naději složí,
k duši, jež se na jeho vůli dotazuje.“
(Pláč 3,25)*

Papež také navštívil místo, které tradice od třetího století spojuje s místem Poslední večeře a zároveň seslání Ducha svatého. Shromáždění tady zazpívali hymnus *Veni Creator*, kustod Svaté země pozdravil Benedikta XVI. a ten mimo jiné řekl:

„Drazí bratři biskupové, počítejte s mou podporou a povzbuzením při konání všeho, co je ve vaší moci, abyste pomohli našim křesťanským bratrům a sestrám setrvat tady v zemi svých předků a být posly a tvůrci pokoje. Cenním si vašeho úsilí nabízet jim jako zralým a odpovědným občanům duchovní podporu, hodnoty a principy, které jim pomohou při plnění jejich role ve společnosti. Vyučováním, odbornou přípra-

vou a dalšími sociálními a ekonomickými iniciativami je lze podpořit a zlepšit jejich situaci. Znovu vyzývám naše bratry a sestry celého světa, aby podpořili křesťanské komunity ve Svaté zemi i na Blízkém východě a ve svých modlitbách na ně pamatovali. Rád bych využil této příležitosti a vyjádřil svou vděčnost za služby, poskytované mnoha poutníkům a návštěvníkům, kteří přicházejí do Svaté země hledat inspiraci a obnovu ve stopách Ježíšových.“

Šestý den

Šestý den pouti po Svaté zemi Benedikt XVI. strávil v Betlémě, tedy na území Palestinské samosprávy. Papeže zde přivítal jeho prezident Mahmúd Abbás. Papež před prezidentským palácem v Betlémě připomněl, že jeho pouť do biblických zemí by nebyla úplná bez návštěvy rodiště Ježíše Krista a nemohl by nepozdravit palestinský lid:

„Vím, kolik jste vytrpěli a nadále trpíte v důsledku nepokojů, které tuto zemi sužují již desítky let. Mé srdce se obrací ke všem rodinám, které zůstaly bez domova. Odpoledne navštívím utečenecký tábor 'Ayda, abych vyjádřil svou solidariitu s lidem, který o tolik přišel.“

Ty, kteří oplakávají ztrátu svých příbuzných a drahých během projevů nepřátelství, zejména nedávného konfliktu v Gaze, Svatý otec ujistil o své soustrasti a modlitbě za spravedlivý a trvalý mír na palestinském území a v celém regionu:

„Svatý stolec podporuje právo Vašeho lidu na svrchovanou palestinskou vlast v zemi svých předků, kde bude žít v bezpečí a pokoji se svými sousedy, uvnitř mezinárodně uznaných hranic. I když se nyní tento cíl zdá vzdálen svému naplnění, povzbuzuji Vás i celý Váš lid, abyste uchovávali plamének naděje, že existuje způsob, jak dosáhnout splnění oprávněné touhy Izraelců i Palestinců po míru a stabilitě.“

S připomínkou slov Jana Pavla II., „není míru bez spravedlnosti, ani sprá-

PAPEŽ NA STŘEDNÍM VÝCHODĚ

vedlnosti bez odpuštění," papež znovu vyzval strany zainteresované v tomto konfliktu, aby se snažili o dosažení smíru, a mezinárodní společenství, aby použilo svůj vliv při hledání řešení a pomohlo s rekonstrukcí domů, škol, nemocnic a infrastruktury, které byly zničeny během nedávného konfliktu v Gaze.

„Pevně doufám, že se brzy podaří zásadně zmírnit závažné problémy týkající se bezpečnosti Izraele i palestinských území a umožnit tak větší svobodu pohybu zvláště pro kontakty mezi rodinnými příslušníky a k přístupu na posvátná místa. Palestinci mají stejně jako každý jiný národ přirozené právo uzavírat manželství, zakládat rodinu a získat zaměstnání, vzdělání a zdravotní péči.“

V 10.00 sloužil Svatý otec na náměstí Jeslíček před bazilikou Narození eucharistickou bohoslužbu za účasti asi 5 tisíc lidí. Ve své homilii papež připomněl význam Betléma pro dějiny spásy.

Mše svatá na Jeslíčkovém náměstí se nakonec přece jen účastnilo 48 věřících z jediné katolické farnosti v pásmu Gazy, kteří k cestě dostali povolení. Byli vybráni izraelskými úřady ze seznamu 250 lidí, které doporučil tamější farář P. Ibrahim Faltas.

Z baziliky Narození papež odjel do 2 km vzdálené dětské nemocnice *Caritas Baby Hospital*, která je financována švýcarskou nadací *Kinderhilfe Bethlehem* a má 80 lůžek. Je v Betlémě největší svého druhu. Papeže proto v nemocnici spolu s palestinským prezidentem uvítal předseda německé biskupské konference arcibiskup Robert Zollitsch a zástupce Švýcarské biskupské konference basilejský biskup Kurt Koch, které poskytují základní podporu této nemocnici. Papež navštívil oddělení novorozenců a věnoval nemocnici systém pro neinvazivní umělé dýchání, který umožní zachraňovat předčasně narozené děti v kritických situacích nebo předcházet budoucím chronickým respiračním chorobám.

Z nemocnice Benedikt XVI. odjel doprovázen palestinským prezidentem do uprchlického tábora 'Ayda v Betlémě, jednoho z táborů na palestinských územích, ve kterých žije asi milion tři sta tisíc uprchlíků. V táboře 'Ayda je jich asi pět tisíc. Papež zde zanechal finanč-

ní dar 50 000 euro na vybudování dvou vyučovacích prostor. Shlédl vystoupení místní mládeže a setkal se také se dvěma rodinami, jednou izraelskou a jednou palestinskou, jejichž někteří členové jsou vězněni v Izraeli.

Benedikt XVI. znovu vyjádřil svou solidaritu s Palestinci. Mladé vyzval, aby se připravili na dobu, až se stanou zodpovědnými za věc Palestinců. Ocenil práci, kterou pro uprchlíky na palestinských územích konají mnohé církevní organizace, např. papežská misie pro Palestinu, založená před šedesáti lety, která koordinuje humanitární katolickou pomoc, nebo františkanky misionářek Neposkvrněného Srdce Mariina.

„Na nás, kteří jsme se zde sešli, spočívá tíživé vědomí mrtvého bodu, do kterého, jak se zdá, dospěla jednání mezi Izraelci a Palestinci. Ve světě, kde se hranice stále více otevírají obchodu, cestování, pohybu lidí a kulturní výměně, je tragický pohled na to, že se dosud stavějí zdi. Jak velmi toužíme po tom, abychom viděli plody mnohem namáhavějšího posláni budovat pokoj! Jak vroucně toužíme po tom, aby skončila nevráživost, která vyvolala stavbu této zdi! Jak vroucně se modlíme za ukončení nepřátelství, které dalo této zdi vzniknout!“

„Humanitární pomoc, včetně té, která je poskytována v tomto táboře, má podstatný význam, ale dlouhodobé řešení tohoto konfliktu nemůže být jiné

než politické. Nikdo neočekává, že palestinský a izraelský lid jej dosáhnou sami. Podpora mezinárodního společenství je životně důležitá,“ uzavřel promluvu Benedikt XVI.

Sedmý den

Sedmý den navštívil papež Nazaret, největší arabské město státu Izrael a administrativní centrum Galileje. V deset hodin předsedal Benedikt XVI. eucharistické bohoslužbě na návrší na kraji Nazareta, na návrší, z něž chtěli Nazaretští shodit Ježíše po jeho kázání v synagoze, jak o tom píše čtvrtá kapitola Lukášova evangelia. Mše svatá zakončila Rok rodiny ve Svaté zemi. V jejím závěru pak Benedikt XVI. požehnal základní kamenný Mezinárodního rodinného centra, památníku Jana Pavla II. na Hoře Blahoslavenství a Univerzity Benedikta XVI., první arabské křesťanské univerzity ve Svaté zemi.

Organizátoři potvrdili účast nejméně 45 tisíců věřících na této mši. V úvodu mše papeže přivítal řecko-melchitský ordinář mons. Galiley Elias Chacour.

Papež v kázání připomněl, že už kniha Sirachovec představuje rodinu jako první školu moudrosti, školu, která své členy vychovává k uplatňování oněch ctností, jež vedou k opravdovému štěstí a trvalé spokojenosti. Láska manželů se projevuje v úsilí rodičů zajistit celkovou lidskou a duchovní formaci svým dětem.

Návštěva utečeneckého tábora 'Ayda

Foto: www.zimbio.com

PAPEŽ NA STŘEDNÍM VÝCHODĚ

Společná modlitba za mír na mezináboženském setkání v Nazaretě

Foto: www.zimbio.com

„V rodině je každá osoba, ať jde o nejmenší dítě či nejstarší příbuzné, přijímána sama o sobě a nikoli jako pouhý prostředek k jiným cílům. Tady začínáme vidět něco z podstatné role rodiny jako základního kamene spořádané a otevřené společnosti. Můžeme navíc v rámci širší společnosti docenit roli státu, povolání podporovat rodiny v jejich vychovatelském poslání, chránit instituci rodiny a její vrozená práva a také se přičiňovat o to, aby všechny rodiny mohly žít a vzkvétat v důstojných podmínkách.“

Před čtvrtou hodinou se v konventu františkánů, který leží na půli cesty mezi arabskou a židovskou částí města, papež setkal s novým izraelským premiérem Benjaminem Netanjahu. Tématem asi patnáctiminutového soukromého rozhovoru byl podle tiskového mluvčího Svatého Stolce především mírový proces na Blízkém východě. Vatikánská a izraelská delegace pak hovořily o práci bilaterální komise, která připravuje dohodu mezi Svatým stolcem a Izraelem. Premiér Netanjahu po setkání mimo jiné sdělil, že požádal papeže, aby se přímo vyslovil proti Iránu, konkrétně proti výrokům prezidenta Ahmadinežáda, který volá po likvidaci státu Izrael.

Po čtvrté hodině odpoledne Benedikt XVI. přešel do auditoria u baziliky Zvěstování, kde se konalo mezináboženské setkání se zástupci židů, muslimů a dalších náboženských tradic přítomných v oblasti Galieje. Papež zde mj. řekl:

„Jádrem každé náboženské tradice je přesvědčení, že Božím darem je i sám pokoj, přestože jej nelze dosáhnout bez lidského přičinění. Trvalý mír vychází z uznání, že svět není v posledku naším vlastnictvím, ale spíše horizontem, v jehož rámci jsme zváni, abychom měli podíl na Boží lásce a z jeho vnuknutí spolupracovali na řízení světa a dějin. Nemůžeme se světem dělat všechno, co se nám zlíbí, jsme naopak voláni, abychom své volby podřizovali složitým, ale přesto patrným zákonům, které Stvořitel vepsal do světa, a abychom formovali své jednání podle Boží dobroty, která propustuje stvořenou říši.“

Modlitba na Golgotě

Foto: www.zimbio.com

Po papežově projevu a výměně darů následovala výzva ke společné modlitbě za mír:

„Přátelé, Svatý otče, bratři a sestry. Známe již svá učení o svatosti a moudrosti. Ale jako věřící lidé bereme své učení a proměňujeme je v modlitbu. Jako lidé, kteří touží po míru, vnímáme svá učení a touhu po míru a proměňujeme je v modlitbu za mír. A potřebujeme se za něj modlit společně. Potřebujeme ukázat světu, že židé, křesťané, muslimové a drúzové nejen mluví o míru, ale že se za něj mohou také společně modlit, ale jak se může společně modlit? Nemáme na to žádnou společnou modlitbu. Řešením tedy je, že jsme s dovolením všech přítomných autorit složili velmi jednoduchou píseň jako modlitbu. Vyzývám vás nyní, abyste vstoupili do modlitby. A pokud chcete, přidali se i ke zpěvu této modlitby a společně pozvedneme naše učení o míru spolu s našimi srdci k Bohu v modlitbě za mír.“

Modlitbu přednášel rabín Alon Goshen-Gottstein, ředitel mezináboženského institutu *Elijah*, který zpíval prosbu za mír hebrejsky, arabsky, latinsky, anglicky, italsky i německy. Během modlitby papež s radostí v očích povstal, vzal za ruce své sousedy, rabína Davida Rosena a představeného muslimské obce drúzů, galilejského Imáma, a přidál se ke zpěvu. V tomto gestu ho následovali i ostatní v sále. Zvednuté spojené ruce společně

PAPEŽ NA STŘEDNÍM VÝCHODĚ

se modlících představitelů různých náboženství zůstanou jistě nezapomenutelným obrazem tohoto dne v Nazaretu.

Celý text papežovy nazaretské homilie přinášíme dále v listě.

Osmý den

V pátek vyvrcholila papežova pouť do Svaté země návštěvou baziliky Božího hrobu. Předcházelo jí ekumenické setkání na patriarchátu řecké pravoslavné církve a následovala po ní návštěva v patriarchálním kostele arménské apoštolské církve.

Setkání s představiteli všech křesťanských vyznání, přítomných v Jeruzalémě, se konalo na patriarchátu řecké pravoslavné církve, který se nachází asi 200 metrů od baziliky Božího hrobu. Benedikta XVI. přivítal velmi srdečně Jeruzalémský patriarcha Teofil III. Papež pak mimo jiné řekl:

„Kdo by na tomto svatém místě vedle baziliky Božího hrobu, stojící právě tam, kde náš ukřižovaný Pán vstal z mrtvých za celé lidstvo, a nedaleko Večeřadla, kde byli v den Letnic „všichni společně pohromadě“ (Sk 2,1), kdo by mohl necítit pobídku naplnit naše ekumenické úsilí dobrou vůlí, zdravým učením a duchovní touhou? Modlím se, aby naše dnešní setkání znamenalo nový podnět pro práci v teologickém dialogu mezi katolickou církví a církvemi pravoslavnými a obohatilo tak nedávné plody studií a dalších společných iniciativ.“

Benedikt XVI. připomněl, že právě v Jeruzalémě se po mnoha staletích uskutečnilo první setkání papeže Pavla VI. a ekumenického patriarchy Athanagorase, kterým byly oživeny kontakty mezi katolíky a pravoslavnými. Vyzdvihl pak účast ekumenického patriarchy Bartoloměje I. na loňském zasedání biskupské synody v Římě.

Benedikt XVI. dále řekl, že tato ekumenická zkušenost dosvědčuje spojitost mezi jednotou církve a jejím posláním.

Papež dále vyslovil uznání za dílo, které v Jeruzalémě vykonaly hlavy křesťanských komunit, které se v tomto městě pravidelně scházejí.

„Mám za to, že největší službou, kterou mohou jeruzalémské křesťané nabídnout svým spoluobčanům, je výchova a vzdělávání nových generací dobře for-

Závěrečná ceremonie na letišti Ben Gurion

Foto: www.zimbio.com

movaných a aktivních křesťanů, plných touhy štědře přispívat k náboženskému a občanskému životu tohoto jedinečného a svatého města. Základní prioritou každého křesťanského představitele je poslání žít víru jednotlivců i rodin, jež jsou svěřeny jeho pastorační péči. Tento společný zájem necht se přičiní o to, aby se vaše pravidelná setkání vyznačovala moudrostí a bratrskou láskou, jež jsou nutné pro vzájemnou podporu a vyrovnání se jak s radostmi, tak s obtížemi, které poznamenávají život vašeho lidu.“

Po ekumenickém setkání se pak Benedikt XVI. odebral pěšky do nedaleké baziliky Božího hrobu, hlavního cíle své pouti do Svaté země. Petrova nástupce přijali u vchodu představitelé tří institucí, které jsou spoluvlastníky tohoto nejvýznamnějšího křesťanského chrámu: řecká pravoslavná církev, františkánská kustodie Svaté země, která reprezentuje římskou církev, a arménská apoštolská církev. Benedikt XVI. se nejprve odebral k tiché modlitbě do Ježíšova hrobu.

Dříve než papež opustil baziliku, šel se pomodlit také k místu Ukřižování, Golgotě, kde opět setrval několik minut v tiché modlitbě.

Potom následovala ještě návštěva v kostele svatého Jakuba arménské apoštolské církve, kde jej uvítal její Jeruzalémský patriarcha Torkom Manoukian. Zde pronesl Benedikt XVI. krátkou pro-

mluvu, v níž vyzdvihl „rozhodnou snahu“ arménské apoštolské církve podílet se na teologickém dialogu mezi pravoslavnými a katolickou církví.

Potom následoval přesun na letiště v Tel Avivu, kde se konala závěrečná ceremonie na rozloučenou. O půl druhé se s Benediktem XVI. přišli na letišti Ben Gurion v Tel Avivu rozloučit prezident Šimon Peres a premiér Benjamin Netanjahu a ostatní civilní a náboženské autority. S každým z nich si ještě vyměnil několik slov. Poděkoval všem za vlídné přijetí a pohostinnost a vzpomněl na hlavní okamžiky své návštěvy – diskuze s představiteli Izraele i palestinských území, setkání s představenými katolické církve i nejrůznějších křesťanských církví a církevních společenství i s reprezentanty jiných náboženství ve Svaté zemi.

Papežovu řeč na rozloučenou přinášíme dále v listě.

Krátce po 14. hodině se letadlo s Benediktem XVI. vzneslo směrem k Římu.

Ra Vat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

ZPRÁVY

„Dům na skále“ zůstane nedokončen

Foto: www.lidovky.cz

Dne 20. května odpoledne zemřel historik Václav Vaško, autor díla „Dům na skále“, jež mapuje dějiny Církve druhé poloviny 20. století v Česku a na Slovensku. Jeho čtvrtý díl zůstává nedokončen. Pohřeb začíná v 10 hodin u Nejsv. Salvátora 28. května.

Vaško bojoval ve Slovenském národním povstání, od roku 1953 do roku 1960 byl vězněn. Svou tetralogii začal psát ještě za normalizace, po převratu, kdy získal přístup do archivů, ji musel psát prakticky znova. Dokončeny jsou tři díly, čtvrtý zůstává nedokončen.

RC

Irsko: hysterie kolem kněžského zacházení s dětmi

Po devíti letech zkoumání publikovala irská komise pro špatné zacházení s dětmi (*child abuse*) své závěry. Týkají se více než 30.000 dětí, většinou mladistvých delikventů, kteří prošli jednou nebo dvěma institucemi vedenými katolickou církví v letech 1920–1980.

Předseda Katolické ligy Bill Donohue komentuje zprávu takto:

Agentura *Reuters* hlásí, že „irští kněží bili a znásilňovali děti“, ale obsah zprávy tomu neodpovídá. Kontrolovaly se čtyři způsoby špatného zacházení s dětmi: tělesné, sexuální, nedbalostní a citové.

Tělesné špatné zacházení zahrnuje tělesné tresty včetně kopanců. Nedbalostní zahrnuje například „nedostatečné topení“, do citového patří „nedostatek vřelosti

a citu“. 82 % tělesných trestů se přitom odehrálo před rokem 1970, tedy v době, kdy se takové tresty udělovaly i v rodinách.

Sexuální špatné zacházení zahrnuje „polibky“, bezkontaktné zneužití včetně pozorování ve sprchách a nevhodné sexuální řeči. Třetinu případů tvoří „nevhodné mazlení a kontakt“.

Znásilnění je hlášeno ve 12 % případů. Většinu „špatně zacházejících“ netvoří kněží, ale laici (ovšem včetně „bratří“). Kněží je pouze 12 % případů a u nich většinou nešlo o znásilnění.

Donohue zprávě vytýká, že směšuje drobné věci se závažnými a tím relativizuje právě ty závažné.

CLRC

Konto Charity pro Srí Lanku

Charita ČR vyhlásila veřejnou finanční sbírku na pomoc válečným uprchlíkům na severu Srí Lanky. Současně poskytl na tuto pomoc finanční podporu ze svého krizového fondu.

Praha/Srí Lanka: Charita zaslala do země finanční částku 3.000 Euro, tj. přibližně 80.000 Kč. V důsledku vojenských konfliktů, které probíhají na severu Srí Lanky mezi vládními vojáky a rebely z organizace LTTE, se více než 190.000 osob ocitlo v zoufalé situaci bez

přístřeší a hledá bezpečí v uprchlických táborech v oblastech Vavuniya, Mannar, Trincomalee a Vanni.

Kapacita táborů je však nedostatečná, sanitární a hygienická zařízení neodpovídají ani základním standardům, případně vůbec neexistují. Zdravotní péče je málo dostupná, chybějí léky i personál.

Sbírkové konto Charity ČR: číslo účtu: 22770022/0800 u České spořitelny; variabilní symbol: 171 (Srí Lanka)

Charita

Jáchymovské peklo po dvacáté

Dne 23. května se po dvacáté konalo setkání politických vězňů – Jáchymovské peklo. Účastníci konstatovali, že navzdory slibům politiků nebyl dosud přijat Zákon o třetím odboji, který má poskytnout určitou, byť nedostatečnou satisfakci „ženám a mužům, kteří v období komunistické totalitní moci s nasazením vlastních životů, osobní svobody i majetku aktivně bránili hodnoty svobody a demokracie“.

Deník.cz, Senát PSP

Katolická liga o „Andělech a démonech“

Vůči novému filmu Rona Howarda „Andělé a démoni“ zvolil Vatikán tři kroky: nepovolil natáčení ve Vatikánu s odvoláním na to, že tyto prostory byly ve filmu „Da Vinciho kód“ zneužity. Před veřejným promítáním se zdržel kritiky, aby nezvýšil jeho prodejnost. Po veřejném promítání konstatoval, že film je zábavný, ale obsahuje historické nepřesnosti a „stereotypní postavy“. Konstatoje to předseda Katolické ligy pro náboženskou a občanskou práva Bill Donohue.

Donohue píše, že opatrný přístup listu *Osservatore Romano* nepřekvapuje. Liga však vydala informační bulletin, v němž upozorňuje, že film není založen na historických faktech.

CLRC

Útok na katolíky v Nepálu

Hlavní město Nepálu zažilo 23. května bombový útok proti shromáždění křesťanů. Cílem se stala katedrála Nanebevzetí na periferii Káthmándú a to během raních modliteb, na nichž bylo přítomno přes 350 osob. Útok si vyžádal dvě mrtvé a mnoho těžce raněných. Podle otce Shilase Bogatiho, který modlitbám předsedal, farnosti asi před půl rokem po telefonu vyhrožoval anonym, který požadoval ukončení křesťanských aktivit a uzavření všech křesťanských institucí. Autorem výhrůžek by měl být představitel hinduistických extrémistů z *Nepal Defence Army*, která se také k explozi v katedrále přihlásila.

RaVat

POHLED Z ŘÍMA

Na orientálním tržišti

Ohlédnutí za papežovou cestou do Svaté země

Papežská cesta do Svaté země nás překvapila ještě dřív než byla zahájena. Pár dnů před odletem Benedikta XVI. do Ammánu kolega z francouzské redakce Vatikánského rozhlasu připravil rozhovor s představitelem umírněného proudu jordánského islámu a signatářem proslaveného listu muslimských intelektuálů papežovi. Valná většina rozhovoru se k vysílání nehodila. Ukázalo se, že naše představy o umírněném islámu v Jordánsku neodpovídají skutečnosti. Respondent diktoval, co by papež měl říkat v Jordánsku a co v Izraeli. Přicházel k nepřičetnosti při jakékoli zmínce o diskriminaci křesťanů v některých muslimských zemích. Odmítal to jakkoli vzít na vědomí. Odpovědnost za veškeré zlo svaloval na Židy a Američany.

Jordánsko je skutečně nejmírnější zemí v regionu. Křesťanům se tam žije daleko lépe než v sousedních zemích. Také jordánská etapa pouti Benedikta XVI. proběhla nejlépe a to, co jsme slyšeli od jordánského exponenta, bylo umírněné ve srovnání s tím, čeho jsme byli svědky v Izraeli a na Palestinských územích.

Papež se totiž vydal za lidmi, kteří jsou nejen hluboce rozdělení, ale kteří se doslova vzájemně nenávidí. Bylo to cítit na každém kroku, zejména v projevech Palestinců hromadících v sobě vztek a urážky už 70 let. „Jako by nenávisť k Židům sáli už s mateřským mlékem,“ vypráví mi o svých schovancích řeholnice, jež vede v Jeruzalémě sirotčinec pro palestinské děti. Jako by nad Svatým městem stále leželo Ježíšovo „běda“, protože jeho obyvatelé neobjevili a nepřijali to, co slouží ku pokoji.

Krzysztof Bronk

Papež se vydal za lidmi, kteří jsou nejen hluboce rozdělení, ale kteří se doslova vzájemně nenávidí.

Foto: www.zimbio.com

Papežská pouť do Svaté země vůbec nemusela být tak dlouhá. Stačily by dva, tři dny. Všichni by to pochopili a nikdo by neměl právo vyžadovat od bělovlasého muže delší pobyt. Navzdory tomu se Benedikt XVI. rozhodl strávit v Ježíšově vlasti osm dlouhých dní s úmorným programem. Dovolilo mu to vstoupit do dramatu této země, pochopit vztek Palestinců a strach Izraelců. I svým nasazením je tak mohl přesvědčovat, že přichází jako přítel a jako takový také prosí, aby se vzpamatovali. Svaté zemi totiž nestačí pokračovat v mírovém procesu zahájeném před lety. Rozvášněné národy potřebují skutečný přelom, odvážná gesta odpuštění a velkomyšlnosti, jak říkal papež, ve kterých je nikdo nemůže zastoupit.

Uprostřed tohoto konfliktu žijí křesťané, diskriminovaní vládou izraelskou i vládou palestinskou (o čemž se ještě bojí mluvit nahlas). Papež slyšel jejich nářky. Ujišťoval, že Církev na ně nezapomněla.

Žádal po nich vytrvalost, mužnost a dokonce i připravenost obětovat život. Jakkoli si mohou připadat bezmocně, jako mladá Maria z Nazareta, mají v těchto zemích velmi důležitý úkol: nést Krista.

Papežská pouť do Svaté země často připomínala procházku po orientálním tržišti. Každá strana na ní chtěla vydělat co nejvíc. Proto bylo dokola slyšet: „málo“. Benedikt XVI. se málo zabýval holokaustem, málo kritizoval Izrael, málo bojoval za práva křesťanů. To jsou pravidla tržiště. Nicméně s papežovým odletem do Říma by se mělo začít uklízet. Ve Svaté zemi teprve nyní přichází čas skutečné reflexe. První krok podnikli Židé. V minulém týdnu dorazilo do Vatikánu mnoho vřelých slov ze strany židovské společnosti. Za pouť poděkoval mimo jiné předseda Světového židovského kongresu. Doufejme, že je to teprve začátek.

Krzysztof Bronk

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Mše svatá na návrší na kraji Nazareta

Foto: www.zimbio.com

Rodina základem spořádané a otevřené společnosti

Homilie Benedikta XVI. při mši svaté v Nazaretě

Draží bratři a sestry,
„ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle“ (Kol 3,15). Těmito slovy apoštolů Pavla vás všechny srdečně zdravím v Pánu. Mám radost z toho, že jsem přišel do Nazareta, místa pozeňnaného tajemstvím Zvěstování, místa, které bylo svědkem skrytých let Kristova růstu v moudrosti, věku a milosti (srov. Lk 2,52). Děkuji arcibiskupovi Eliasi Chacourovi za laskavá slova na uvítanou a se znamením pokoje objímám své spolubratry biskupy, kněze, řeholníky a všechny věřící Galileje, kteří růzností svých ritů a tradic vytvářejí všeobecnou církev Kristovu. Poděkovat chci zvláště těm, kteří umožnili konání této bohoslužby, zejména všem, kdo se zapojili do plánování a vý-

stavby tohoto nového amfiteátru v tak nádherném panoramatu města.

Shromáždili jsme se zde ve městě Ježíšově, Mariině a Josefově na závěr Roku rodiny, který slavila Církev ve Svaté zemi. Jako znamení slibné budoucnosti pozeňnam základní kámen *Mezinárodního centra pro rodinu*, které vznikne v Nazaretě. Modleme se, aby se v tomto regionu stalo oporou silného rodinného života, nabízelo pomoc a asistenci rodinám a povzbuzovalo je v jejich nenahraditelném poslání ve společnosti.

Doufám, že tato etapa mé pouti přitáhne k městu Nazaret pozornost celé Církev. Jak na tomto místě řekl papež Pavel VI., všichni máme zapotřebí vracet se do Nazareta a stále znovu zde rozjímat mlčení a lásku Svaté rodiny, vzoru veške-

rého rodinného života křesťanů. V příkladu Marie, Josefa a Ježíše zde můžeme ještě více docenit posvátnost rodiny, která se v Božím plánu zakládá na celoživotní věrnosti muže a ženy, svazku posvěceném manželským slibem a otevřeném pro Boží dar nového života. Jak velice mají dnešní muži a ženy zapotřebí znovu si osvojit tuto základní pravdu, která tvoří základ společnosti, a jak důležité je svědectví manželských párů při formaci zralého svědomí a budování civilizace lásky!

Rodina, první škola moudrosti

V prvním dnešním čtení, vzatém ze Sirachovce (3,3–7.14–17), představuje Boží slovo rodinu jako první školu moudrosti, školu, která své členy vychovává k uplatňování oněch ctností, jež vedou

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

k opravdovému štěstí a trvalé spokojenosti. V Božím plánu s rodinou přináší láska manželů plody nového života a nachází každodenní výraz v laskavém úsilí rodičů zajistit celkovou lidskou a duchovní formaci svým dětem. V rodině je každá osoba, ať jde o nejmenší dítě či nejstarší příbuzné, přijímána sama o sobě a nikoli jako pouhý prostředek k jiným cílům. Tady začínáme vidět něco z podstatné role rodiny jako základního kamene spořádané a otevřené společnosti. Můžeme navíc v rámci širší společnosti docenit roli státu, povolání podporovat rodiny v jejich výchovateckém poslání, chránit instituci rodiny a její vrozená práva a také se přičiňovat o to, aby všechny rodiny mohly žít a vzkvétat v důstojných podmínkách.

Rodina, „domácí církev“

Apoštol Pavel v listě Kolosanům mluví spontánně o rodině, když chce ilustrovat ctnosti, které budují „jediné tělo“, jímž je Církev. Jako „od Boha vyvolení, svatí a milovaní“ jsme povoláni žít ve vzájemné harmonii a pokoji a prokazovat především shovívavost a odpuštění v lásce, která je nejvznešenějším pojátkem dokonalosti (srov. Kol 3,12–14). Tak jako je v manželské smlouvě láska muže a ženy milostí povýšena, aby se stala účastí na lásce Krista a Církve i jejím uskutečněním (srov. Ef 5,32), tak také rodina, založená na lásce, je povolána být „domácí církví“, místem víry, modlitby a láskyplné starostlivosti o pravé a trvalé dobro každého ze svých členů.

Maria, Matka rodin

Uvažujeme-li o těchto skutečnostech zde, ve městě Zvěstování, pozvedá se naše mysl přirozeně k Marii „milostiplné“, Matce Svaté rodiny i naší Matce. Nazaret nám připomíná povinnost uznávat a respektovat důstojnost a poslání, které Bůh udělil ženám spolu s jejich zvláštními charismaty a talenty. Ať už jako matky rodin nebo svou nezbytnou přítomností v práci a společenských institucích či ve zvláštním povolání následovat Pána prostřednictvím evangelních rad čistoty, chudoby a poslušnosti mají ženy nezbytnou roli při vytváření „lidské ekologie“ (srov. *Centesimus annus*, 39), kterou svět a také tato země mají tak naléhavě za-

potřebí: prostředí, ve kterém se děti učí milovat a vážit si druhých, být poctivými a uctivými vůči všem a cvičit se ve ctnostech milosrdenství a odpuštění.

Josef, autorita ve službě lásky

Myslíme zde také na svatého Josefa, muže spravedlivého, kterého Bůh ustanovil za hlavu své domácnosti. Mocným a otcovským Josefovým příkladem se Ježíš naučil ctnostem mužské zbožnosti, věrnosti danému slovu, integritě a těžké práci. V Nazaretském tesaři mohl vidět, jak je autorita postavená do služeb lásky nekonečně plodnější než moc, která chce ovládat. Jak velice má náš svět zapotřebí příkladu, vedení a klidné síly mužů jako Josef!

V rodině je každá osoba, ať jde o nejmenší dítě či nejstarší příbuzné, přijímána sama o sobě a nikoli jako pouhý prostředek k jiným cílům. Tady začínáme vidět něco z podstatné role rodiny jako základního kamene spořádané a otevřené společnosti.

Ježíš, učitel Otcovy lásky

Nakonec v rozjímání o Svaté rodině Nazaretské obraťme svůj pohled k dítěti Ježíši, který v domě Mariině a Josefově rostl v moudrosti a poznání až do dne, kdy začal veřejnou službu. Tady bych rád věnoval zvláštní pozornost přítomné mládeži. Druhý vatikánský koncil učí, že děti zvláštním způsobem přispívají k růstu svatosti rodičů (srov. *Gaudium et spes*, 48). Prosím vás, abyste se nad tím zamysleli a nechali se Ježíšovým příkladem vést nejenom tak, že budete projevovat úctu svým rodičům, ale také tak, že jim pomůžete plněji objevit lásku, která dává našemu životu ucelený smysl. Ve Svaté rodině Nazaretské Ježíš naučil Marii a Josefa něco z velikosti lásky Boha, svého nebeského Otce, posledního zdroje každé lásky, Otce, od něhož pochází každé otcovství na nebi i na zemi (srov. Ef 3,14–15).

Žít jednotu v úctě a lásce

Drazí přátelé, ve vstupní modlitbě dnešní mše svaté jsme prosili Otce, aby

„nám pomohl žít jednotu v úctě a lásce jako Svatá rodina“. Obnovme zde svůj závazek být kvasem úcty a lásky ve světě, který nás obklopuje. Tento sráz nám stejně tak jako generacím poutníků před námi připomíná, že Pánovo poselství bylo někdy u jeho posluchačů zdrojem odporu a konfliktu. Bohužel, jak známo, Nazaret zakusil v posledních letech napětí, které poničilo vztahy mezi křesťanskou a muslimskou komunitou. Vybízím lidi dobré vůle z obou komunit, aby napravili škody, k nimž došlo, a ve věrnosti společné víře v jediného Boha, Otce lidské rodiny, se pokoušeli budovat mosty a nalézat způsoby pokojného soužití. Každý ať odmítne destruktivní moc nenávisti a předsudku, která ještě dříve nežli tělo zabíjí lidskou duši!

Dovolu mi zakončit slovy vděčnosti a chvály těm, kteří se snaží nést Boží lásku dětem tohoto města a vychovávat budoucí generace cestami míru. Myslím zejména na úsilí místních církví, zejména ve školách a charitativních institucích, bourat zdi a být úrodnou půdou setkání, dialogu, smíření a solidarity. Povzbuzuji kněze, řeholníky, katechety a učitele spolu s rodiči a těmi, kteří mají na mysl dobro našich dětí, aby nadále vydávali svědectví evangelium, aby měli důvěru ve vítězství dobra a pravdy a důvěřovali Bohu, že dá vzrůst každé iniciativě, která bude šířit jeho království svatosti, solidarity, spravedlnosti a pokoje. Zároveň s vděčností uznávám solidaritu, kterou mnoho našich bratří a sester na celém světě prokazuje věřícím Svaté země, když podporují chvályhodné programy a činnosti *Catholic Near East Welfare Association*.

„Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38). Panna Maria od Zvěstování, která odvážně otevřela své srdce tajemnému Božím plánu a stala se Matkou všech věřících, kéž nás vede a podporuje svou přímluvou. Kéž nám a našim rodinám vymůže milost otevřít sluch Pánovu slovu, které má moc nás vzdělávat (srov. Sk 20,32), inspirovat k odvážným rozhodnutím a vést naše kroky cestou pokoje!

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Česká sekce Radia Vatikán
(mezititulky redakce)

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Závěrečná ceremonie na letišti Ben Gurion

Foto: www.zimbio.com

Srdečně děkuji všem za přijetí

Benedikt XVI. na rozloučenou v Tel Avivu

Pane prezidente,
pane premiére,
Vaše excelence, dámy a pánové,
dovolte mi, abych se s vámi před návratem do Říma ještě podělil o některé silné dojmy, které ve mně pout do Svaté země zanechala. Vedl jsem plodné diskuze s civilními představiteli Izraele i palestinských území a mohu dosvědčit, že vlády obou zemí dělají vše pro to, aby zajistily blahobyt svých obyvatel. Setkal jsem se s představenými katolické církve ve Svaté zemi a s radostí jsem viděl, jak společně pracují při péči o Pánovo stádce. Dostalo se mi také příležitosti sejit se s představiteli nejrůznějších křesťanských církví a církevních společenství i s reprezentanty jiných náboženství ve Svaté zemi. Tato země je skutečně požehnanou půdou pro

ekumenismus a mezináboženský dialog a já se modlím, aby bohatá rozmanitost náboženských svědků v tomto regionu přinášela své ovoce v růstu vzájemného porozumění a respektu.

Už žádné krveprolití! Už žádné boje! Už žádný terorismus! Už žádné války! Naopak, prolomme bludný kruh násilí.

Pane prezidente, v den mého příletu do Izraele jsme ve Vaší rezidenci, vy a já, společně zasadili olivovník. Obraz olivovníku, jak jistě víte, použil svatý Pavel, aby popsal velmi úzké vztahy mezi křesťany a židy. Pavel ve svém listě Římanům píše, že Církev z pohanů je jako

planá oliva, která byla naroubována na olivu ušlechtilou, zastupující lid smlouvy (srov. 11,17–24). Živíme se ze stejných duchovních kořenů. Setkáváme se jako bratři, jejichž vztah byl někdy v dějinách napjatý, ale kteří jsou nyní pevně odhodláni budovat mosty trvalého přátelství.

Po ceremonii v prezidentském paláci následoval jeden z nejslavnějších okamžiků mého pobytu v Izraeli, návštěva památníku obětem holocaustu Jad Vašem, kde jsem se setkal s některými lidmi, kteří zlo a utrpení šoa přežili. Tyto pohnuté okamžiky mi připomněly návštěvu, kterou jsem před třemi lety vykonal ve vyhlazovacím táboře Osvětim, kde bylo tolik Židů – matek, otců, manželů, manželek, bratrů, sester, přátel – brutálně vyraženo bezbožným režimem, propagujícím ideologii

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

antisemitismu a nenávisti. Tato hrůzná kapitola dějin nesmí být nikdy zapomenuta ani popřena. Je naopak třeba, aby tyto temné vzpomínky posilovaly naše rozhodnutí přiblížit se k sobě navzájem jako výhonky jedné olivy, čerpat ze stejných kořenů a sjednocovat se v bratrské lásce.

Pane prezidente, děkuji Vám za vřelé přijetí a pohostinnost, které si nesmírně vážím. Rád bych připomenul, že jsem do této země přišel jako přítel Izraelců, stejně jako jsem přítelem palestinského lidu. Přátelé rádi tráví čas společně a pohled na utrpení druhého je hluboce zneklidňuje. Žádný přítel Izraelců a Palestinců nemůže se smutkem nezaznamenat napětí mezi oběma národy. Žádný přítel nemůže neprolévat slzy nad bolestí a ztrátou životů, které oba národy v posledních šesti desetiletích vytrpěli. Do-
volte mi, abych všechny lidi těchto zemí vyzval: Už žádné krveprolití! Už žádné boje! Už žádný terorismus! Už žádné války! Naopak, prolomme bludný kruh násilí. Přičiňme se o trvalý mír, založe-

Olivovník, symbol bratrství židů a křesťanů

Foto: www.zimbio.com

Rozloučení na letišti Ben Gurion

Foto: www.zimbio.com

ný na spravedlnosti, o skutečné smíření a uzdravení. Všichni ať uznávají, že stát Izrael má právo existovat a těšit se z míru a bezpečí v rámci mezinárodně dohodnutých hranic. Ať je stejně tak uznáno, že palestinský lid má právo na svrchova-

nou a nezávislou vlast, na důstojný život a svobodu pohybu. Najděme způsob, jak toto řešení existence dvou států uskutečnit, aby nezůstalo snem. Nalezneme způsob, jak v těchto zemích nastolit mír, aby byly „světlem národů“ (Iz 42,6) a přinášely tak naději mnoha jiným oblastem, které jsou postiženy konflikty.

Jedním z nejsmutnějších pohledů mé návštěvy v těchto zemích představovala zeď. Když jsem kolem ní projížděl, modlil jsem se za budoucnost, ve které by lid Svaté země mohl žít společně v míru a harmonii a obešel se bez takových opatření bezpečnosti a rozdělení, aby respektoval druhého a důvěřoval jim, aby se zřekl všech forem násilí a agrese. Pane prezidente, vím, jak těžké bude tohoto cíle dosáhnout. Víím, jak těžký je úkol Vaš i úkol palestinské samosprávy. Ujišťuji vás však, že vás v úsilí o budování spravedlivého a trvalého míru v této oblasti provázejí modlitby mé i modlitby katolíků celého světa.

Zbývá mi jenom vyjádřit svůj srdečný dík všem, kteří mnoha způsoby přispěli ke klidnému průběhu mé návštěvy. Vládě, organizátorům, dobrovolníkům, médiím a všem, kdo poskytli pohostinství mně i těm, kteří mne doprovázeli, jsem hluboce vděčný. Buďte si jisti, že na vás budu vroucně pamatovat ve svých modlitbách. Vám všem říkám: děkuji, a Bůh ať je s vámi. Šalom!

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Česká sekce Radia Vatikán

Z POLITIKY

Foto: <http://domaci.eurozpravy.cz>

Co po Vsetíně?

KDU-ČSL čeká o víkendu volební sjezd. Budoucnost lidovců je na vážkách.

Už neskrývaný boj uvnitř KDU-ČSL a dokonce možný odchod Miroslava Kalouska a jeho stoupců – to vše uprostřed volební kampaně do Evropského parlamentu – působí jako pokus o sebevraždu devadesát let staré politické strany. Čtení zpráv z prostředí KDU-ČSL začíná připomínat zprávy z bojiště občanské války a oslovení „bratři a sestry“ ve světle bratrovražedného boje mezi lidoveckými špičkami zase až příliš zavání pokrytectvím.

Pomůže sjezd?

Tečku nad vnitřními spory má udělat víkendový sjezd ve Vsetíně. O post předsedy se uchází dosavadní lídr Jiří Čunek, europoslanec Jan Březina, poslankyně Michaela Šojdrová a bývalý ministr všeho možného Cyril Svoboda. Kdo ze čtyř kandidátů je tím nejlepším pro KDU-ČSL, je otázka za milion. Ideální kandidát, za kterého by mohl člověk dát ruku do ohně, neexistuje. Každý má svá plus a minus,

a volba předsedy je tak pečlivým zvažováním pozitiv a negativ. Sliby každého z nich je třeba brát velmi opatrně. Miroslav Kalousek v roce 2003 jako jediný zmínil ve svém předvolebním projevu Boha. Znamená to snad, že prosazoval křesťanštější politiku než ostatní? Těžko. I dnes se lekteří kandidáti zaklínají křesťanstvím. Cyril Svoboda na svém propagačním DVD dokonce cituje žalmy. Zda to skutečně znamená příklon ke křesťanštější politice,

je otázka. U většiny lidoveckých politiků jsme v praxi měli možnost sledovat spíše politiku opatrnou a křesťanstvím příliš nevyznačující.

Vsetínský sjezd přichází dříve než měl – těsně před volbami do Evropského parlamentu –, což je dosti nestandardní. Důvodem je otevřená krize ve straně. Dešifrovat, kdo proti komu v KDU-ČSL bo-

Matyáš Zrno

Pokud se KDU-ČSL nedokáže změnit v poctivou a akceschopnou sílu, najdou si aktivní křesťané jiné formy politického boje. Občanská společnost jich nabízí více než dost.

Z POLITIKY

juje, je ještě poměrně snadné. Zjistit, o co vlastně jde, je už obtížnější. Standardní vysvětlení je, že proti sobě stojí „křesťansko-sociální“ křídlo (Čunek, Macek, Juránek a další) a křídlo „pravavicově-liberální“ (Kalousek, poslanci Severa, Šustr, Parkanová atd.). Křesťansko-sociální křídlo je ovšem spíše pouze „sociální“ (nic moc křesťanského neprosadilo, vyprofilovalo se spíše bojem proti zdravotnické reformě), zatímco „pravavicově-liberální“ je spíše jen „liberální“ ve smyslu liberální ekonomické politiky, eventuálně ještě euroatlantické politiky zahraniční. Dělicí linie je mnohovrstevná. Sociálové a liberálové, ano... Ale také profesionálové a amatéři (málokdy to bylo vidět tak jasně, jako při nepovedeném Čunkově pokusu sesadit Kalouska z postu ministra financí) či konzervativci (bohužel často jen verbální, byť některým politikům nelze upřít dobrou vůli) a liberálové (tedy ti, kteří zájem o morálně-etická témata ani nepředstírají). A v neposlední řadě jde o rozdělení na „hochy, co spolu mluví“ a na (možná naivní) poctivce... Bez ohledu na politické rozpory je jasné, že „čunkovci“, jako je poslanec Hovorka či Carbol, nejsou těmi, kdo by domlouvali známým zakázky apod. Což se s úplnou jistotou nedá tvrdit o Kalouskovi a některých jeho lidech. Čunek a další z jeho křídla alespoň věří v Boha, což dává jistou naději, že – až seberou odvahu a schopnosti – křesťanské hodnoty hájit budou. Dosavadní zkušenosti, především katastrofální projednávání Zákona o zvláštních zdravotnických službách, který rozšiřuje potratovou praxi, bohužel nejsou příliš optimistické.

Překvapí Čunek?

Předseda Čunek se nyní prezentuje jako muž bez zákulisních vazeb na mocné finanční skupiny a lobbisty. Bohužel pro něj dosti pozdě. Stejně pozdě, jako začal pomalu a pozdě poukazovat na některé kontroverzní Kalouskovy kroky a jeho propojenost s podnikatelským prostředím. Průměrný občan jen těžko chápe, proč Čunek nominoval Kalouska na post ministra financí, pak se dva roky nic nedělo a pak ho chce najednou odvolat. Dosavadní předseda se ale možná ukáže jako politik, který prohrává bitvy, ale vyhrává války. Jeho vedení bylo mož-

ná nejslabší od roku 1989. Byl donucen dvakrát rezignovat na post vicepremiéra a ministra pro místní rozvoj, odešli od něj jeho spojenci (jako Cyril Svoboda či David Macek) a strana se fakticky rozštěpila. Měl katastrofální personální politiku. Ať už mu někdo házel klacky pod nohy nebo špatně radil, on jako předseda strany za to nese odpovědnost.

Na druhé straně, pokud Miroslav Kalousek a jeho spojenci stranu opustí, dokázal se Čunek jednou provždy zbavit svého největšího konkurenta. Méně je někdy více a strana bez Kalouska, ale alespoň trochu jednotná, je lepší než strana, která jeví závažné známky schizofrenie. Čunkovy chyby, nevhodná vyjádření, nešťastný vztah s médii, chybné nominace atd. se s trochou (či více) dobré vůle dají vysvětlit jako přehmaty místního politika, který přišel do Prahy, aniž by měl ve světě velké politiky potřebné zázemí (které mu dost katastrofálně fungující stranický aparát a nepřející spolustraníci samozřejmě neposkytli). Možná se to může změnit.

Další v pořadí

Čunkův konkurent Jan Březina je bezesporu inteligentní, slušný a schopný muž, který se osvědčil jak coby hejtman, tak jako poslanec Evropského parlamentu. V omezeném prostoru, který Evropský parlament jednotlivcům poskytuje, si našel uchopitelná témata (jako třeba ochrana tradičních českých výrobků, boj za české cukrovarnictví). Jiřího Čunka kritizoval od samého počátku, jaksi „poctivěji“ než jiní, kteří se k novému předsedovi původně měli úplně jinak než dnes. Působí ale dojemem, že byl do kandidatury „dotlačen“ a že se mu do toho vlastně ani moc nechce. To není dobrou vizitkou pro budoucího lídra strany. Jeho politický postoj je rozumně pravavicový, morálně-etická témata mu jsou ovšem spíše vzdálená. Má zdravě kritický postoj k evropské integraci, není mužem, který by přijímal vše z Bruselu jako dogma. Pravavicový postoj k ekonomice, stejně jako přátelský vztah k Miroslavu Kalouskovi, budou ale asi pro řadu prostých lidí docela nepřekousnutelné.

Michaela Šojdrová má v parlamentu pověst spíše levicové političky, ale bylo by

Vážení čtenáři,
pro snazší orientaci v názorech kandidátů na post předsedy KDU-ČSL jsme všem kandidátům položili sérii krátkých dotazů. Obdrželi jsme však odpovědi pouze od Jana Březiny a Michaely Šojdrové.

Jste pro možnost rodičů, aby učili své děti doma formou tzv. domácí školy?

JB: Ano.

MŠ: Ano. Nepovažuji to však za běžný způsob výuky.

Hodláte legislativně působit ve prospěch zrušení Registrovaného partnerství?

JB: Ne.

MŠ: Ano. Ale je to spíš defenzivní boj.

Jste pro další zvyšování přímých i nepřímých daní?

JB: Ne.

MŠ: Jsem pro snižování daní přímých a zvyšování daní nepřímých.

Jste pro státní podporu zvyšování počtu jeslí v ČR?

JB: Ne.

MŠ: Ne.

Jste pro zadržení institutu regulovaného nájemného?

JB: Ne.

MŠ: Hlasovala jsem pro posunutí hranice deregulace o tři roky.

Jste pro maximální usnadnění domácí péče o děti?

JB: Ano.

MŠ: Ano.

Měl by stát zvýhodňovat sezdané páry na úkor nesezdaných?

JB: Ne.

MŠ: Ne!

Má ČR pokračovat ve vojenské misi v Afghánistánu?

JB: Ano.

MŠ: Ano, zejména v činnosti, kterou pomáháme rekonstrukci, jako jsou stavby škol a nemocnic.

Jste pro další zvyšování daňové a administrativní zátěže z důvodu ochrany klimatu?

JB: Ne.

MŠ: Ano, ale uvážlivě.

Jste pro kvóty pro ženy v politice nebo kterémkoliv jiném odvětví?

JB: Ne.

MŠ: Jsem pro stranické kvóty. A to tak, aby na kandidátkách byl vždy 1 ze tří druhého pohlaví.

Jste pro zpřísnění postihů za drobnou kriminalitu?

JB: Ano.

MŠ: Současný trestní zákon považuji za dostatečně přísný.

Z POLITIKY

příliš zjednodušující ji takto škatulkovat. V některých otázkách je konzervativní, neváhala například vystoupit i veřejně proti registrovanému partnerství (což je téma, které řada jejích kolegů raději ignorovala). Na druhé straně její požadavky na kvóty pro ženy v rámci KDU-ČSL, stejně jako původně velmi kritický, nyní spíše rezervovaný vztah k domácí škole, jsou u křesťanského politika překvapivé. Její souhlas se snižováním daní příjmů a zvyšováním daní nepřímých je sice lidsky pochopitelný, ale jako spousta jiných lidovců si neuvědomuje, že je zásadně protirodinný (nepřímé daně na základní životní potřeby samozřejmě nejvíce postihnou právě vícečetné rodiny). Její politika se zatím nevyznačovala přílišnou čitelností, její nasazení a vytvoření poměrně obsáhlého programu pro KDU-ČSL je ovšem sympatické.

Kandidát na předsedu ve sporu s charitou

Cyril Svoboda, bývalý ministr pro místní rozvoj, ministr bez portfeje, zahraničí a vnitra, náměstek ministra spravedlnosti atd., jde s kůží na trh už po druhé. Předsedou lidovců byl v letech

2001–2003, kdy ho vystřídal Miroslav Kalousek. Svoboda byl znám jako politik, který se vnitřní politikou strany příliš nezabýval a rozhodně nepatřil k těm, kteří znali každého místního funkcionáře. Před vsetínským sjezdem rozjel asi nejlepší kampaň, ve které slibuje, že se z chyb poučil.

Jeho energie a výmluvnost je strhující a dává naději, že dokáže dát straně nový impulz a novou energii. Na druhou stranu nepůsobí nejlépe, když se předseda křesťanské strany soudí s Domovem svatě rodiny o majetek. Šťastný nebyl ani loňský náhlý Svobodův návrh na financování církvi, který přišel zcela nečekaně ve finále náročných jednání mezi státem a církvemi. Svobodova vyjádření někdy působí překvapivě nerealisticky (představa, že spasí zaseklý proces ratifikace lisabonské smlouvy jakousi „Pražskou deklarací“). Tvrzení, že se prostě křesťanští demokraté v Evropě dají dohromady a prosadí celoevropské omezení potratů už pak působí jako vyložený alibismus, abychom se o nic nepokoušeli v České republice. Svobodův postoj k jeho roli při schvalování Zákona o zvláštních zdra-

votnických službách byl pak vyloženým alibismem. Podobně alibisticky působí boj proti privatizaci pražského letiště, pro kterou přitom na vládě hlasoval. Cyril Svoboda je inteligentní a výmluvný, jeho dosavadní politické kroky, ale ukazují zcela jednoznačně na to, že nikdy nebude riskovat politický kapitál kvůli kontroverzním krokům, mezi které se bohužel v dnešní době musí počítat i obhajoba základních křesťanských hodnot.

Poslední šance?

Kdo bude novým předsedou, je na delegátech sjezdu. Budou svou volbu jistě zvažovat důkladně. Lidovci mají možná poslední, možná předposlední šanci. Existuje tisíc různých způsobů, jak prosazovat křesťanské hodnoty a nikde není psáno, že to musí jít pouze skrze křesťanskou politickou stranu. Strana není hodnotou sama o sobě. Podstatné jsou její principy. Pokud se KDU-ČSL nedokáže změnit v poctivou a akceschopnou sílu, najdou si aktivní křesťané jiné formy politického boje. Občanská společnost jich nabízí více než dost.

Matyáš Zrno, Občanský institut

Jste pro šrotovné?

JB: Ne.

MŠ: Ne. Hlasovala jsem pro kompromisní zákon, který šrotovné umožňuje zavést nařízením vlády, byl to ústupek za to, že nebude 13. důchod, ...

Jste pro tzv. genderově korektní výuku ve školách?

JB: Ne.

MŠ: Ne. Promiňte, je to blábol.

Jste pro dekriminálníci některých drog?

JB: Ne.

MŠ: Ne!

Jste pro přísnější vázání podpory v nezaměstnanosti na ochotu nezaměstnaných pracovat?

JB: Ano.

MŠ: Ano.

Jste pro zákaz fyzických trestů dětí rodiči?

JB: Ne.

MŠ: Ne.

Jste zastáncem toho, aby vláda ČR organizovala, financovala či jakkoliv jinak se podílela na kampani proti tzv. homofobii?

JB: Ne.

MŠ: Ne.

Pokládáte regulované nájemné za morálně v pořádku?

JB: Ne.

MŠ: Ne. Regulované nájemné považují za přechodné opatření.

Jste pro americký protiraketový radar v ČR?

JB: Ano.

MŠ: Ano.

Byla by pro Vás další liberalizace potratů či adopce dětí homosexuálními páry důvodem k odchodu z případné budoucí koalice?

JB: Ano.

MŠ: Ano.

Je pro vás důležitější morální nebo politické hledisko problému?

JB: Morální.

MŠ: Určitě morální. Morální a politické hledisko nemůže být v rozporu.

Co považujete za svůj největší úspěch a za svůj největší neúspěch na poli ochrany manželství, rodiny a nenarozeného života?

JB: Zabránění rozvolnění podmínek podpory embryonálního výzkumu z rozpočtu EU.

MŠ: Z osobního hlediska považují za úspěch to, že se mi nerozpadla moje vlastní rodina. Z hlediska práce v PS považují za úspěch zachování definice manželství při všech změnách zákona o rodině a v koncepci nového občanského zákoníku.

Za úspěch považují to, že jsme zabránili tlakům na zavedení eutanazie a liberalizace drog v novém trestním zákoně.

Za neúspěch považují schválení registrovaného partnerství a z toho vyplývajících důsledků pro zpochybnění manželské rodiny. Za neúspěch považují zrušení společného zdanění manželů.

Jaká témata mají být podle vás pro KDU-ČSL stěžejní?

JB: Rodina, bezpečnost (ochrana před kriminalitou), venkov.

MŠ: • rodina, k tomuto tématu jsem zpracovala pro předsjezdovou diskusi materiál „Společně pro rodinu“

• vzdělání – zavedení etické výchovy, bezpečí ve školách, viz program „Vzdělávání pro budoucnost“

• sociálně tržní koncept ekonomiky – podpora malých a středních podniků

• šetrný přístup k životnímu prostředí – ochrana přírody

• dostupné a kvalitní služby ve zdravotnictví a v sociální péči, podpora charit a diakonií

• rozvoj venkova a podpora našeho zemědělství

• podpora církvi

• podpora spolků a sdružení

• boj proti korupci, proti násilí a pornografii v reklamě a mediích, včetně internetu

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Bioetika: umění žít a život chránit

Proběhla další beseda Iniciativy 17–11

Cyklus besed o sociální nauce Církve *Iniciativa 17–11* dostal ve středu 1. dubna nový tematický impuls. Proběhl první ze tří večerů o bioetice – umění žít a život chránit. Zcela zaplněný sál Divadla Miriam ve Strašnicích (115 posluchačů) přivítal katolického kněze, přednostu Ústavu lékařské etiky na 3. LF UK, vikáře studentské farnosti u Nejsvětějšího Salvátora v Praze a administrátora farnosti v Lechovicích u Znojma, otce Dr. Marka Váchu.

Co „umění žít a život chránit“ obnáší? „Bioetika je nejširší pojem, nadřazený pojmu lékařská etika a jeho synonymům. Rozumí se jím zkoumání etických problémů nejen v praktickém výkonu lékařské praxe, ale také ve výzkumu, zejména v oborech, které výkon lékařské praxe podmiňují (biologie, biofyzika, chemie, farmacie),“ píše prof. RNDr. Haškovcová. V širším významu se používá i pro označení etické problematiky veškerého života na zemi a lze se s ním setkat v odborné ekologické literatuře. Zesnulý morální teolog Bernhard Häring říkal, že odpovědnost za zdraví a život lidí je záležitostí nejen biologů, lékařů a etologů, ale „ponejvíce politiků“. Někteří proto rozlišují bioetiku a biomedicínu, příp. užívají termín biomedicínská etika. Tématem se intenzivně zabývá samozřejmě i Církev. Dokazují to například slova biskupa Vojtěcha Cikrleho, předsedy Rady pro bioetiku při ČBK: „Otázky bioetiky se stávají mimořádně závažným tématem medicíny, biologie, filosofie i teologie. Bez přesnější představy o obsahu pojmů *klonování*, *preimplantační diagnostika* a *redukce těhotenství* se před nedávnem obešel i morální teolog. Dnes jde o věci, které se týkají mnoha lidí.“

Kruh úcty ke stvoření

Inspirací strašnického večera se stala Váchova poslední kniha *Místo, na němž stojíš, je posvátná země*. V jejím podtitulu čteme „Kruh úcty k člověku, živé přírodě i celému vesmíru“. Základní otázkou probíranou nejčastěji jak mezi odborníky, tak mezi laiky je to, kdy začíná a kdy končí lidský život. Teorii kruhu vyslovil už C. S. Lewis. Lze vcelku bezpečně tvrdit, že etika je pro všechny lidi v zásadě táž, ale liší se

tím, na kom ji chceme aplikovat. Kruh lidství zahrnoval nejprve příslušníky vlastní rodiny a rodu, příp. kmene (přírodní národy). Židé tento kruh rozšířili na přístěhovače a cizince, tedy lidi žijící v témže prostoru. Přeletíme-li staletí, pak válka Jihu proti Severu nastolila otázku práv pro indiány a černochy. Začátkem 20. století se obecně více přemýšlí o právech žen. Po II. světové válce, kdy kvůli hrůzám Osvětimi nastává zcela nová situace, si lidé více uvědomují, že nelze žádnou lidskou bytost ze společnosti vyřazovat. Do kruhu jsou tak přijaty děti a lidé tělesně i mentálně postižení. Na konci 20. století se kruh ještě více rozšiřuje. Dostávají se do něj i „ostatní tvorové“, celá příroda. Tato původně křesťanská myšlenka se ovšem pozmění, dokonce se začne stavět proti samému křesťanství. Někdy jako by se začalo klást rovnítko mezi člověka a zvíře. Avšak to, že člověk stojí nad ostatní živou přírodou, protože je Božím obrazem a má nesmrtelnou duši, se nevyklučuje s úctou ke všemu živému, k tomu, co Bůh stvořil a co z jeho rukou vzešlo jako nejvyšší dobré. V tomto smyslu můžeme se svatým Františkem nazývat vše kolem sebe menšími bratry a sestrami.

Počátek a konec života

Další dimenzí kruhu je počátek a konec života. Kdy začíná lidský život? Patří embryo do morální komunity? A z opačné strany: Kdy člověk přestává být člověkem? V jakém momentu nastává jeho definitivní konec? Je zapotřebí, aby náš kruh oba tyto póly života pojal do sebe. Specifická úloha nás křesťanů je podle Marka Váchy tato: Jsou otázky ryze křesťanské, ryze náboženské. A jsou otázky, jimiž by se měl zabývat každý člověk dob-

ré vůle, nejen křesťan. Ve zkratce: o tom, jakým způsobem oslavovat Boha v liturgii, mohou diskutovat křesťané mezi sebou. Ale že se nemá lhát, krást a zabíjet, klást si otázky života a smrti, o tom by měl přemýšlet a mluvit každý člověk. Křesťané mají jistě veřejně vystupovat na obranu života. Stejně tak si ovšem musíme být vědomi toho, že problémy spjaté s eutanazií, potraty atd. mají svůj původ ve výchově, v rodině, ve škole, tedy tam, kde vyrůstáme, kde jsme formováni. Pozoruhodná byla v této souvislosti jeho sonda věnovaná rozdílnému přístupu k etice u Američanů a Evropanů. Tolikrát přezíraná Amerika je v etických otázkách mnohem citlivější než starý kontinent.

Zdroje etických zákonů

Další velká otázka večera zněla: Kde lidé hledají zdroje etických zákonů? Od čeho je odvozuji? „Není-li Bůh, je vše dovoleno,“ můžeme říci s Dostojevským. Existuje etika utilitaristická a hedonistická, jakési „luxusní čekání“ na smrt. Známý jsou morální imperativy I. Kanta i klasická etika aristotelská, etika ctností. Žádná z etik ale nedokáže obsáhnout jednání ve všech životních situacích. Aristoteles proto klade důraz nikoli na to, jak bych *měl jednat*, ale jaký mám *být*. Dobrý, moudrý a zkušený člověk se zachová dobře v jakékoli situaci. Kromě filosofů řeší etické otázky rovněž teologové. Obraz člověka v dnešní společnosti je zhusta obrazem bytosti, která nezná nebo v sobě zamazává Boží obraz. Není-li člověk zakotven v Bohu, vznáší se ve vzduchoprázdnu. Božský hlas v nás – svědomí – je přidušen, nemá se čeho pevného zachytit. Nejtemnější vize pak člověka vidí jako kus hmoty, který se náhle vzbudil. Zjišťuje, že je ve vesmíru sám, Bůh není...

Čtyři principy lékařské etiky

V závěrečné části promluvil host nejprve stručně o čtyřech principech lékařské etiky. Pojmenovali je v druhé polovině 20. století T. L. Beauchamp a J. F. Childress,

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

kteří propojili dva principy hippokratovské – dobřečinění, neškodění – s dvěma zásadami novými: autonomií a spravedlností. Na tomto „morálním esperantu“ se shodnou všichni, bez ohledu na to, k jaké filosofické škole se přiklání či jaké náboženství vyznávají. Ale i zde na nás čekají obtíže a musíme čelit různým záłudnostem. Na zásadu autonomie se „nalepují“ negativní jevy poslední doby: pacient přestává být na prvním místě zájmu lékaře, např. kvůli velkému tlaku ze strany farmaceutických firem. Nepatrný, přesto závažný posun v terminologii: lidé už nejsou pacienti (z lat. *patior, pati* = trpím), ale klienty, smluvními, rádo by rovnocennými partnery. Zdravý rozum ale říká, že rovnost v nemocnici neplatí. V politickém ohledu existuje velmi ožehavá otázka výhrady svědomí. Mají lékaři zaručeno, že nebudou muset, pokud nebudou chtít, provádět eutanazii nebo potraty? Nesnadná odpověď přednášejícího zároveň nejméně povzbudila. Na obecné

rovině jistě platí, že legislativa toho kterého státu je vyústěním mravního klimatu společnosti. Zároveň ale M. Vácha jasně řekl, že „dějiny tvoří konkrétní lidé a jejich konkrétní činy“. Jako příklad jmenoval MUDr. Marii Svatošovou, která – s pomocí Boží i svých kolegů a kolegů – doslova ze země vydupala hospice v naší zemi. Musíme věřit, že naše postoje ovlivňují okolí – vše, co říkáme, jak jednáme i jak se vyjadřujeme. Ježíš tedy zvolil velmi případné přirovnání, mluvil-li o kvasu v těstě nebo soli v pokrmu.

Etické důrazy posledních papežů

Nakonec jsme vyslechli Váchovu reflexi etických důrazů obou posledních papežů, jejich vztahu k ekologii, jejich přemýšlení o vztahu víry a rozumu, teologie a přírodních věd. Jan Pavel II. byl přesvědčivým a otevřeným zastáncem dialogu víry a vědy. Neúnavně, s jistotou, hájil právo na život v jeho počátcích i na

důstojný konec života. Benedikt XVI. v díle svého předchůdce pokračuje. Snad si můžeme dovolit zvýraznit jejich odlišnosti: víra Jana Pavla II. byla jakoby jasně daná, bylo znát, že polský papež, morální teolog, je rovněž umělcem, básníkem. Benedikt XVI. je analytik, vše musí být vysvětleno a zodpovězeno, promyšleno do podrobností. „Na dně duše každého křesťana bliká plamének ateismu, na dně duše každého ateisty pak plamének víry.“ Vystoupení hosta vnímali posluchači v sále s velkým zájmem. V diskusní části se zajímali zejména o zpřesnění základních pojmů z etiky. Jako by tím doplnili zkušenost Marka Váchy z výuky etiky na biskupských gymnáziích v Brně a Praze. Ocenění za přemýšlivost, inteligenci a hloubku otázek mohou být tedy nejen jeho středoškoláci!

Další beseda na téma Bioetika, tentokrát s MUDr. Marií Svatošovou, proběhne v úterý 9. 6. od 19 hodin.

Marie Mocová, Pavel Mareš

Liturgická čtení

7. 6. Neděle	Dt 4,32–34.39–40, Žl 33, Řím 8,14–17, Mt 28,16–20	11. 6. Čtvrtek	Ex 24,3–8, Žl 116, Žid 9,11–15
8. 6. Pondělí	2 Kor 1,1–7, Žl 34, Mt 5,1–12 sv. Medard		Mk 14,12–16.22–26
9. 6. Úterý	2 Kor 1,18–22, Žl 119, Mt 5,13–16 sv. Efrém Syrský	12. 6. Pátek	Slavnost Těla a krve Páně 2 Kor 4,7–15, Žl 116B, Mt 5,27–32 sv. Jan z Fakunda
10. 6. Středa	2 Kor 3,4–11, Žl 99, Mt 5,17–19 sv. Maxim	13. 6. Sobota	2 Kor 5,14–21, Žl 103, Mt 5,33–37 sv. Antonín z Padovy
14. 6. Neděle	Ez 17,22–24, Žl 92, 2 Kor 5,6–10, Mk 4,26–34	18. 6. Čtvrtek	2 Kor 11,1–11, Žl 111, Mk 6,7–15 sv. Marina
15. 6. Pondělí	2 Kor 6,1–10, Žl 98, Mt 5,38–42 sv. Vít	19. 6. Pátek	Oz 11,1.3–4.8c–9, Iz 12, Ef 3,8–12.14–19, Jan 19,31–37
16. 6. Úterý	2 Kor 8,1–9, Žl 146, Mt 5,43–48 sv. Benon (Zbyněk)		Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova
17. 6. Středa	2 Kor 9,6–11, Žl 112, Mt 6,1–6.16–18 sv. Řehoř Barbarigo	20. 6. Sobota	2 Kor 12,1–10, Žl 34, Lk 2,41–51 Památka Neposkvrněného Srdce Panny Marie

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z *Flickr.com*. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, Mgr. Dagmar Kopecká, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 15 Kč, což ročně znamená 315 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.